

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelenik vasárnap és csütörtökön
Előfizetési ár:
Vegyévre 2 korona 50 fillér, félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollár-ház,
hová a kéziratok küldendők.

Hirdetéseket és nyilatkoztatásokat
a kiadóhivatal
metszettől árjegyzék szerint számít fel.

Szabályrendelet-módosítás.

Olyan hangok hallszanak, hogy a képviselőtestület okosan cselekedne, ha a f. hó 14-iki közgyűlésen is levetté a napirendről a statutum módosítás kérdését, aminek tárgyalásába ezek szerint még ma se volna — a közjó érdekében — tanácsos belemenni.

El se tudjuk képzelni: miért legyen ez a további halogatás üdvös a közjó? A tárgyalásra kerülő tervezet nem is első, hanem második ilyen munka; az elsőt is egy másik, emezt ismét egy másik bizottság készítette elő és foglalta paragrafusokba és adják ki bár akárhány bizottságnak újból meg újból átdolgozás végett az ilyen tervezetet, — a dolog természetében van, hogy az soha egyik sem fog olyan tökéletes munkát végezni, melyet a képviselőtestület a maga egészében változtatlanul elfogadhasson; — mindig, bármelyik tervezettkel szemben be kell tehát, a közjó érdekében következni a kényszerűségnek, hogy a képviselőtestület pontról pontra, tételtől tételre letárgyalja annak összes rendelkezéseit és azokon — legjobb belátása szerint — ugyancsak a közjó érdekében a szükséges változtatásokat tegye. Ez a kényszerűség, ha a képviselőtestület feladatát lelkiismeretesen fogja fel, minden körülmények közt, bármikor mennének is bele a tárgyalásba, és bármi direktívákat adtak volna is a kiküldött bizottságnak a tervezett elkészítésére nézve — elő fog állani; annál kevésbé volna tehát értelme — szerintünk — a tárgyalás további halogatásának, mert egyfelől a jövő tavasszal az általános tisztújítás következik be s ha ezen időre rendezettebb viszonyokat akarunk teremteni városi közigazgatásunkban, — úgy akkor tényleg itt a legfőbb ideje a statutum módosítás kereszttülvitelének, melynek még fölöttes hatósági jóváhagyást is kell nyernie, hogy jogerős legyen; másfelől pedig a most érvényben levő szabályrendeletünk egész sorára olyan tisztviselői állások betöltésének kötelez bennünket, miket megszüntetni akarunk és amiknek betöltésére a vármege részéről már többször, legutóbb egész nyomatékosan lett a város megsürgette. Okvetlenül kell tehát, szabályrendelet-módosítással gondoskodnunk arról, hogy a törleendőknél vélt állásokat tényleg megszüntessük.

De egyébként se tudunk rá elfogadható okot: miért húzódoznék a köz-

gyűlés olyan igazosan a statutum-módosítástól. Igaz, nem könnyű dolog e téren jó munkát végezni. Érdekek és ellenérdekek ütköznek itt — jól tudjuk — egymásba, de éppen ezért hangsúlyoztuk, hogy minden érdekek közül egyedül a közérdeknek kell a módosításnál érvényesülnie és ha a nem érvényesül most, akkor nem fog érvényesülni holnap, holnap után vagy akár egy év múlva sem, mert hiszen akkor — amit hinni nem szeretnénk — magában a képviselőtestületben nincsen elég erkölcsi tartalom ahhoz, hogy személyi érdekek fölé emelkedve — közkérdésekben mindenkor csak a közérdek, a közjó irányítsa elhatározásait.

Hát miért akkor félni a módosítás tárgyalásától? Ha kardinális kifogások alá esik a tervezet: éppen a tárgyalás során kell és lehet azokat felhozni; ami rossz a tervezetben: kiküszöbölni; és helyére tenni azt, ami jó.

A fő az, hogy az irányelvek dolgában legyen egyetértés a képviselők közt, a többi mind részletkérdés, melynek megoldását a tárgyalás könnyen meghozza.

A két főirányelven kívül, miket lapunk előző számában érthetően kifejtettük, a még két kardinális elv érvényesülését tartjuk elengedhetetlen feltételül annak, hogy a közjóra üdvös legyen a statutum-módosítás.

Az egyik főelv az, hogy olcsóbbá tegyük a közigazgatást, — amit részint a tisztviselői állások fölös számának megszüntetésével, részint helyesebb ügybeosztással lehet elérni; a másik főelv pedig az, hogy a megmaradó tisztviselőknek dacára a közigazgatás olcsóbbításáért — a tisztességes, állásához méltó megélhetés feltételeit biztosítsuk ugyan anyagi jövedelmében, de aztán viszont bizonyos képességeket is megköveteljünk tőle már az állásra való pályázáskor, melyek biztosítékot nyújtsanak arra nézve, hogy nem a város pénzén tanul majd bele a hivatalos teendők ellátásának mikéntjébe, mint ahogy ez eddig már számtalanszor megtörtént.

Hogy mit drágult közigazgatásunk 10 év alatt: ez iránt az 1890 és 1901 évi költségelőirányzatok egybevetése tájékoztat bennünket.

1890-ben volt a személyi kiadások összessége, mindent beleszámítva, 48010 frt 12 krajcár, a folyó évi személyi járandóságok összessége pedig 56770 frt 50 kr., a szaporulat tehát 8760 frt 88 kr., ami körülbelül a köz-

ségi pótdadónk 5 1/2 százalékának felel meg. 1890-ben az adóügyi teendőket elvégezte a tanácsnok, egy fogalmazó, egy pénztáros, egy ellenőr, 4 számíttiszt, 3 rendes és egy kiegészítő végrehajtó és 8 becsűs; ma ezen közigazgatási ágazatnál van 5 rendes és 5 segédszámíttiszt, tehát 4 helyett 10 s van a pénztárnál egy pénztári tiszt is; a személy-szaporulat tehát ezen ágazatnál, a végrehajtókat és becsűsöket számításba nem véve is — 7 tisztviselő, 3000 frt fizetéssel. A rendőri teendőket 1890-ben ellátta, a főkapitány és alkaptány mellett, a csendbíztos, 20 gyalogos, 4 lovas rendőr és a börtönőr, ma ezek mellett 2 külön pénztárórt is alkalmazunk 500 frt évi költséggel. 1890-ben volt 6 hivataloszolga, 1 dobos, egy tanyai és 2 városi kézbesítő és egy ideiglenes kézbesítő, ma van 10 hivataloszolga, egy dobos, 2 lovas és 5 gyalogkézbesítő és két udvaros is, a többkiadás tehát e címen évenként 1697 frt: szerveztünk ezenkívül 1890 óta egy rendőrkapitányi és egy alszámvevői, továbbá egy második állatorvosi állást, melyek azonban ez idő szerint betöltve nincsenek. Viszont azonban korlátoztuk 1890 óta lényegesen a napidíjasokkal üzőt garázdálkodást, bár még ma is van elég az eféle felelősség nélküli alkalmazottakkal való közigazgatás léhaságaiból.

Vajon olyan e 10 év munkaszaporulata a mi közigazgatásunkban, mely indokoltá teszi a költségesebb tisztviselői apparátus illetően megnövekedését vagy nem? — ez a szembeütő kérdés, melyre ha kellő feleletet kapunk, azonnal tisztában lehetünk a felől is: mikben lehet közigazgatásunkat, jobban javadalmazott, képzetesebb tisztviselőtestület mellett is, olcsóbbá tenni a mai napig.

Erre a kérdésre az egyedül lehetséges feleletet megtalálni és megadni: lesz befejező cikkünk feladata.

A magyar munkások jövője. Az új munkás-törvény igen égető társadalmi bajt van hivatva orvosolni: enyhíteni, esetleg megszüntetni a gazdasági munkások és cselédek helyenként mutatkozó szánalmas helyzetét, és által gátat vetni annak az ceztelen izgatásnak, amelynek ma úgy a Alföld mint a hegyvidék népe egyaránt ki van szolgáltatva.

Ez a törvény éppen olyan humanus, emberies, mint amilyen fontossággal bír. Ha a hatóságok erélytel és lelkiismeretes buralommal járának helyes kereszttülvitelé-

és áldásos fentartása érdekében, úgy rövid idő alatt e hazában a gazdasági munkások és családok között a szocialista eszmék természetien talajra fognak találni.

Régen nem hozott a magyar törvényalkotó testület ilyen emberbaráti törvényt, mint ez, amelynek végrehajtása most van folyamatban.

Most küldte meg a földmivélsügyi miniszter valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságokhoz a rendeletet, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy a gazdasági munkások és családok segély-pénztáráról szóló törvényt sürgősen és kellő lelki ismertetéssel hajtsák végre.

A munkás és család segítésének igazi útját követi ez a törvény, amelynek értelmében az ország minden részében, tehát a legkisebb faluban is segélypénztárakat állítanak fel, amelyből évi csekély 10 korona 40 fillér, illetve 5 korona 72 fillér tagsági díj-befizetés ellenében segélyt nyújtanak baleset, munkaképtelenség esetében, halálkozás esetében temetési költséget adnak, sőt az elhunyt munkás vagy család hátramaradt családtagjai 200-tól 270 koronáig terjedhető évi segélyt nyújtanak.

Nagy hordereje van e törvénynek, amely a maga nemében páratlanul emberbaráti intézményt léptet életbe.

Vármegyénk hatósága természetesen szintén megkapta már a földmivélsügyi miniszter erre vonatkozó rendeletét és a központból már meg is történtek a rendelkezések a névsor összeállítására, melynek alapján hozzá lehessen fogni a segélypénztári tagok gyűjtéséhez vármegyészerte, minden városban és községben.

Mindenesetre kívánatos volna, hogy menél szeleesebb körben publikálják az üdvös intézmény megalakítását s mennél érthetőbb és buzdítóbb szavakkal ösztönözzék a munkásnépet a segélypénztárba való belépésre.

A törvény értelmében községenként csak ötven tagra van szükség, hogy a segélypénztár megalakuljon és működését megkezdje, amely működést a város vagy község képviselőtestülete, a gazdák és családok részéről három-három választott tag ellenőriz majd, akik a helyi bizottságot alkotják.

Szentesen bizonyosan nem ütközik nehézségbe, a segélypénztár részére ötven tagot szerezni és hiszük, hogy — miként ez illetik is — a megyében Szentes lesz az első hely, hol a segélypénztár megalakul és áldásos működését megkezdte.

Tisztázzuk a helyzetet.

(Válasz a „Visszhangra”)

Másodszor is örömmel írok az „Anyaföldről”, mert hiszen az első cikkemben éppen annak a kívánságnak adtam kifejezést: bár egy embert is foghatnék, aki az általam felvetett eszme iránt érdeklődik; — és ime csakugyan sikerült találnom egy embert, aki ha nem is kéréshetetlen ellensége az én eszmémnek, de mégsem pártolja azokat azért, mert nézete szerint a gyermek halva született.

Nagy köszönettel tartozom mindenképen a „Visszhang” írójának, úgy is, ha — mint ellenség — az eszmém ellen úgy is, ha azok mellett lépne fel, mert kimutatta érdeklődését, és felszínre hozott egyéb dolgokat is, rámutatva a sebekre, mik olyan sokunknak fájnak s amely sebekre bizony sok-sok balzsam, még több töröm-olaj kell.

Amiket az anyaföldről írtam, használni akartam azokkal a közjónak, hangot adtam annak, amire több magyar város népének példáját tanított és hasonló belter-

jes gazdálkodásra hívtam fel írásomban azok figyelmét, kikben az alkotáshoz és kivitelhez való teremtő erő megvan.

A „Visszhang” írója is használni akar a közönségnek, mikor óva inti azokat, kiknek megmozdulni eszükben sincsen, hogy a gazdaság ilyes mellékforrásainak megnyitására, amilyeneket én ajánlottam, bele ne menjenek és teszi ezt bizonyosan nem rosszakaratból, hanem meggyőződésből, mint olyan ember, aki nem ellensége a jónak, de előbb bizonyosságot akar a felől, hogy amit annak mondanak: valóban jó is.

Ezerméket körül folyik hát a nézetcsere s a jó ügyet személyeskedésekkel elrontani nem szabad. Épp ezért felélni akarok a „Visszhangra” annyival inkább, mert amiket írója felhozott, kívül esnek első cikkem keretén.

Először is az a kérdés áll előtérbe:

Kihasználja-e népünk, nálunk vagy vidékünkön az anyaföld sokoldalú áldásait olyan mértékben, hogy semmi más mellékes keresetforrásra egyáltalán szüksége nem volna már? Erre a kérdésre nyugodtan felelhetjük, hogy nem használja ki és mellékkeresetre nagyon is szüksége van.

Van-e mód és alkalom ilyen mellékkereset teremtésére? — Erre is bizvást mondhatjuk, hogy van, ha a népet közönyösségből fel lehet rázni s ha messzebbre látunk el a mai napnál.

Ha van erre mód, hol van a szükséges ember és földanyag és mi legyen az a termelési ág, mely kivitelre is alkalmas? — Kerül rá ember, föld is és hogy hol, — erre rávezet az eszmecsere útján az elhatározás és erős akarat.

Ha élelmességről ismert és kupec természetéről is híres népünk szemességét és ügyességét, valamint határunknak sokféle terményre alkalmas földjét tekintetbe vesszük, ha ehhez hozzáadjuk, hogy vasúti összeköttetésünk van a világ minden tájára: akkor az eszmetalan megsemmisítő született gyerekek, sőt él és mozog is már, csak még életrevalóbbá kell nevelnünk, hogy körültekintőbb, világátalibb, tapasztaltabb s egy kissé még élelmesebb legyen a nép, akkor a nagyobb élelmesség és tapasztalat acélozni fogja az akaratot és akkor az a nép szívesebben fog használni, tétlenül a kemény káposztatorzsán vagy répaegyzésen, mert csiklandozni fogja erre a nyereendő nagyobb haszon.

Hiszen nem is írtam es tanácsoltam én azt, hogy népünk Hübele Balázs módjára tömegesen menjen bele a zöldségtermelésbe. Minden érdemes, üdvös és hasznos intézményt úgy szokás létesíteni, hogy előbb érdeklődést keltenek iránta; erre némi kis mozgalmal indul meg, mely jó szándékkal, jóakarattal párosul, végre jön a jó ügy érdekében való tanácskozás, melyen szakemberek szólnak hozzá a kérdéshez. Itt is megtörténhet még, hogy a legelőtérvalóbb eszme is belefutal a közöny járványos nyavalyájába és részvétihány miatt tepsedésben pusztul el.

Tekintsük csak közelebbről a kérdést. Az anyaföldről írott cikkem nagy általánosságban volt tartva, részletekre nem terjeszkedtem ki, annál kevésbé mutattam rá termelésre való ágra, csak azt soroltam fel, — máshol mi mindenből pénzel busásan a gazda. Esembe se jutott, hogy a búzát hagyományával, a kukoricát uborkával vagy kalarábbal szorítsam ki, de ha a dülön innenieknek nem használhatók vele, talán megértének a dülöt másik oldalán levők, akiknek igazán ajánlhatok valamit.

Írásommal azt akartam elérni, hogy népünk figyelmét valamely kiviteli cikk természetének felkarolására felhívjam.

Nem akartam rámutatni kivételesen egy mellékkereset forrásra sem, mert ezt azokra akartam hagyni, kik talán az eszmével behatóbban foglalkoznak, de figyelmem azért inkább a gyümölcs-termelés felé irányult, mert ezt ki is emeltem s a városi kert önként kínálja e célra a nemestett gyümölcs-faceméteit, miket vidékre is szétvisznek innen, annyira jó hirben vannak. Mennyi olyan földünk van szerte a határban, jóformán minden tanyagazdaság körül, mely a mellett, hogy gyümölcsösnek volna értékesíthető,

gyepes alja még mindig elég jó maradna akár libalegelőnek, akár annak, hogy a sertés turkáljon annak. Vagy nem e a legelőtöbbség földjeink vannak közvetlen a város alatt, a rétségen, a Kőrögy és Veker lankásein nemesebb tájú dinnye-tenyésztésére és milyen óriási kiviteli cikket lehetne nálunk teremteni a dinnyéből, mely egyike a külföldre is leginkább keresett nyári csemege gyümölcs-féléknek, ha ezeknek a lankáknak gyepes hantjait — úgy mint a muliban, 3—4 évtized előtt is még volt — dinnyetermelésnek hagyják meg és nem törlik fel a bözagyártáshoz?

Kincs hever a földben mindenütt, csak gyakorlatias észjárás, munka, szorgalom kell hozzá, hogy kibányásszunk.

S hogy ne csak elméleti dolgok felsorolásában láttassam kedvem lenni, ime gyakorlati tanácsot is adok a dülön túliaknak, — használják fel minél tömegesebben. Ültessenek kapasnővényeik, különösen a kukorica minden két sora közé jeles fajú burgonyát, vagy jóféle korai babot, felváltva hagymát is, — meglássák, hogy egy kis piszmogó munka árán, a nélkül, hogy ez kukoricatermésüket legkevésbé is apasztán, ezek révén szép kis mellékkeresetre tesznek szert.

Nem kell azon előre aggódni, hogy nem lesz, aki a terményeket megvegye, mert nem tágul ki a külföld gyomra. Ha csak azt érjük el hogy a magunk szükségletére valót itthon termeszünk be és nem adunk ezekért idegennek pénzt, mint ma, mikor e cikkeket tömegesen hozzák be hozzánk, akkor is sokat értünk el, akkor is használtunk önmagunknak. De meggyőződésem, hogy ha fölsegítek volna a mellék gazdasági terményekben, akkor is kerülne azokra alkalmas fogyasztó közönség elég más vidékekről.

Tehát igenis, szükség van nálunk, az aprójszág tenyésztésen kívül még más mellékes jövedelmiforrásokra is, szükség van kiviteli cikkekre éppen azért, amit a visszhang írója mond, hogy sok az adó, sok a járvány, sok a veszedelmes féreg ember, állat és növény közt, de sok, igen sok a nem okserfién kihasznált föld is a határunkban. De szüntelen kísért köztünk a Páto Pálc szelleme, mely miatt a kis földbirtokú ember nem vehet ki birtokából annyi hasznót, hogy jobban boldogulhata.

Pedig hát azért faradozunk talán a földön is, az újságokban is, a tanácsközségekben is, hogy jobban boldoguljunk.

Ujdonságok

Szentes, 1901. január 10.

— Panaszt tevő telepesek. Sok az áldozata a könnyenhivésnek, sok ember néz sirva a siteri telepítési akcióra, mely olyikát jóformán az utolsó falat kenyértől fosztotta meg s a szerencsétlen áldozatok kapkodnak ide-oda, keresik a megmentőt, aki őket kétségbejött helyzetükből kiszabadítsa. A f. hó 7-én délelőt is két csoportból ilyen szerencsétlen kitesztogatott ember járt Csató Zsigmond dr. alispánnál, a vármegyeházán, jó tanácsot, segítséget kért, hogy mit tevők legyenek most már, miután előlegül a telepítésre adott pénzcséjük odaveszett, a siteri föld értéktelen voltáról személyesen is meggyőződtek s a földtulajdonos Róheim Nánán, a Sima Ferencz gazdája most porlított őket a vételárért, nem is a szentesi, hanem a budapesti járásbírósnál, hogy több legyen a költség, nehezebb a védekezés Baj, baj bizony mindenképen e szegény emberekre, hogy áldozatai lettek könnyenhivésüknek és — dacára annyi nyilvános, jóakarati figyelemzésnek ismét és ismét lépnek mentek a népbőlondító hazug profétának; azt bizonyosra vehetik, hogy amit a siteri telepítésre előlegképen pénzt adtak, azt soha vissza nem kapják többé; — de a hátralékos vételár iránt ellenük indított pör tekinteté-

ben — úgy véltük — annál nyugodtabbak lehetnek, mert egy részüknök ma éppen sem. mi je sincsen, tehát nem is vehet meg rajtuk semmiféle végrehajtás semmit se; ainek pedig még volna valamikéje, azzal szemben se igen fog a bíróság vételár megállapítási követelésként olyan föld után, melyet birtokukba se bocsátott a felperes tulajdonos.

— **A közkórházi bizottságból.** A vármegye újonnan alakult közkórházi bizottsága f. hó 7-én tartotta első ülését Császai György dr. alispán elnöklésével, aki utólagos jóváhagyás végett bejelentette mindazon előbbi intézkedéseket, miket a kórház átvétele, beruházása s a szükségessé váló ellátása érdekében eddig tett. Ezután László Vilmos dr. vezető kórházi orvos tett előterjesztést az orvosi szolgálat beosztásáról, mely szerint a sebészeti és bujakkóros osztályok önálló vezetését ifj. Pollák Sándor dr. kórházi orvos vette át, a többi osztály és a kórházi adminisztráció ellátása meg az ő kezében maradt. Felhatalmazást nyert a vezető orvos arra, hogy a mulhatatlanul szükséges sebészeti eszközök beszerzésére az alispánhoz előterjesztést tegyen, aki azokat megfogja rendelni. A közkórháznak orvosi személyekkel ellátásában egyelőre az eddigi gyakorlat maradt; — jövőre nézve azonban felhívják majd a gyógyszerészeket új ajánlat benyújtására. Ruha és ágyműtiek is szükségessé lesznek hamarosan, miknek beszerzését a gondnokra bírták, míg a vezető orvos a szolgálati utasítás és házirend tervezetének kidolgozására és mielőbb való bemutatására, a vármegyei főorvossal egyetemben pedig végleges szervezési szabályzat bemutatására nyertek megbízást. A vezető orvos előterjesztése alapján végre — mint ahogy műteteink legalább 3 orvos közreműködése szükséges és már 8-an ily műtét várt a közkórházban kivételre, elhatározta a bizottság, hogy ezekhez esetről-esetre Czukermann Soma dr. kerületi orvos hívassék meg.

— **A vetések állása.** A földművelésiügyi miniszterhez a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján, december havában ködös és részben csapadékos időjárás uralkodott; helyenkint havazott is, úgy hogy néhol már december közepe táján a vetéseket hótakaró fődte. Az Alföldön azonban csaknem egész december havában enyhe időjárás volt, minek következtében számos gazdaságban az ugarolást is folytathatták és be is fejezték. Az enyhe időjárás hatása alatt a növények csaknem kivétel nélkül jól keltek, tűrhetően és jól gyarapodtak s általában kielégítően is kerültek hótakaró alá; mely az utóbbi napokban beállott országos havazás következtében megjelent erősöse is vált. A hótakaró a vetésekre kétségtelenül nagyon jó hatással lesz, azonkívül, hogy a még több helyen mutatkozó egereket és férgeseket is bizonyára erősen meg fogja tizedelni. A jószág mindenütt istállóba került; takarmány hiányáról szörványosan azonban már most panaszkodnak s emiatt a szálás takarmány is néhol nagyon megdrágult. A külső munkálatok leginkább a trágyahalmok kihordására és szőlőföldek rigalizálására szorítottak.

— **Az ideai ujoncozások.** Az ideai főszorosás határideje ki van már tüzve vármegyénk mind a négy sorozó járásában. A megállapodás szerint a sorrendet a csongrádi sorozó járás nyitja meg, hol is f. évi március 1, 2, 4 és 5-ik napján lesz a főszorosás. Ezután következnek a dorosmai járás, hol április

9, 10, 12, 13 és 15-ik napján lesz az ujoncozás; Mindszenten április 24. 25-én, végül pedig Szentesen április 27, 29 és 30-ik napján soroznak.

— **Az ötödik patika.** Hol legyen az ötödik patika, melynek felállítására a szemesélyes jogot a belügyminiszter a kiséri kerületi és nagytúca ösztorkolása tájékan adta meg Török János okl. gyógyszerésznek: ez most a fogas kérdés, miután Török az utcaszöglet 4 sarokházában helyet nem kapott és mintegy 50 méterrel azon innen bérelt ki patikahelyiséget. A városi közgyűlés — mely illetéktelenül avatkozott bele ebbe a kérdésbe, kimondta, hogy csak a 4 sarokház valamelyikében vagy azon kívül esően lehet az ötödik patika, a megye ezt a törvénytelen határozatot feloldotta s így most a polgármester, mint első fokú egészségügyi hatóság hozott ugyanilyen határozatot, mely — előreláthatóan — feljut a belügyminiszterhez.

— **Ordasok a határban.** Biró Lukács gazdaember meg néhány társa f. hó 6-án kint vadászgattak a nevezetnek derekegyházdali tanyáján, s bizony már nem egy tapsifülest terítettek le, mikor egyszerre két nagyszabású vad bukkant fel előttük. Mi légyen ez a két állat: nem tudtak hirtelenben, nem is találgatták, mert Biró Lukács egy jól irányzott lövéssel sebtiben terítékre hozta az egyiket, mire a másik eliramodott. A vadászok se voltak azonban restek, szánék nyomába mentek a menekülő állatnak, mely — ahogy közelbe értek, szembefordult velük, mire a gazda egy második lövéssel ezt is agyonpuffantotta. Ekkor vették csak közelebről szemügyre a ritka vadászszakmányt s akkor látták csak, hogy két ordas farkas jutott terítékre, miket bizonyosan az éhség hozott le hozzánk, a sík földre, valahonnan a Mátra, vagy az Arad vidéki hegység erdőiből.

— **Az első műtét.** A vármegyei közkórházban f. hó 8-án, keiden volt az első műtét. Egy szegény asszony egyik alsó karját támadta meg a csontszűs és veszedelmes bajra keresett gyógyulást a közkórházban, melyet csak úgy találhat meg, ha vagy a szűves csontot sikerül eltávolítani, vagy alsó karját engedi levágni. Az orvosi tanácskozás ez utóbbi, gyökerebb módszer alkalmazását határozta el és a szegény asszony ennek is alávetette magát. A karlevágás műtétét, László Vilmos dr. kórházi vezető orvos és Cukermann Soma dr. városi kerületi orvos segédletével, — ifj. Pollák Sándor dr. kórházi orvos hajtotta végre a szegény asszonyon.

— **Jeges világ.** Dermesztő hidegre fordult az időjárás újv óta. Vastag jégpáncél verte béköba a Tisza vizét, melyen a földi révnél út vezeték a kompoközlekedésnek s a vármegyeház külső boltíve alatt fektette táblán jelzi a város, mindenek tudtára: mely napon közlekedik a komp, mikor meg nem, nehogy valaki ebben a farkasordító hidegben hujába tegye meg az utat a Tiszához meg vissza. Az utcákon nagy iromba szekerek döcögnek, acéles jéggel megrakottan; ainek szüksége van jégre, siet beszerzeni jókor, nehogy aztán megrézfálja a tél és üresen maradjon a verme. Ambátor úgy látszik, hogy ettől mostanában nincs mit félni, mert a hideg s ezzel a jég tartósnak ígérkezik. A kocsolyapályán, lent a Kurca jegén vigan siklanak tova keskeny acélisneken a kipirot arcú ifjak, leánykák, de bizony itt se bátorság sokáig időzni ebben a kutya-kutyánszki hidegben, mert az ide-oda kavargó metsző szél élesen megcsipkedi és szinte szederjere kimarja az arcokat és így a kocsolyázók igen csak rövid időközökben bebeszorulnak a melegendő bódéba, melynek ablaküvegén keresztül a gardédának bátorsága jó

kedvelve tekintgetnek ki a zúzmárás téli világ előttük nyüzsgő tarka képeire.

— **A gazdasági egyesület báljáról** úgy irtunk lapunk legutóbbi számában, hogy február 3-án, tehát vásár vasárnapján tartják meg. A bárendezés most vasárnap délelőtt tartott értekezleten azonban úgy határozott, hogy — az évek óta bevett gyakorlathoz képest, a táncvigalmat az idén is vásárszombatján tartják meg és így nem február 3-án, hanem február 2-án lesz a gazdabál. A meghívók e vigalomra most készülnek és még a hét folytan szét is lesznek küldve. A rendezőség azonban már ezúttal felkeri azokat, akik csetleg elnézésből meghívott nem kapnának; de erre igényt tartanak, hogy ez iránt bizalommal forduljanak az egyesület helyiségében a rendezőség bármelyik tagjához, vagy akár az egyesületi titkárhoz is, hogy az akaraton kívül esett mulasztást azonnal pótolhassák. A gazdabál előreláthatóan ez évben is a farsangi évad leglátogatottabb, legsikerültebb vigalma lesz.

— **Az Algó mellett épülő vasúti hid folyó munkáiról** a következőket írhatjuk: A hid a mai vonal mellett épül; a 101.4 méter nyílású mai rácshidakat az új pillérekre át fogják tolni, az árteri híd nyilván pedig új rácshidakat helyeznek el, melyek egyike nyitható lesz, hogy nagy víz idején a hajóközlekedést az aránylag alacsony szintű hid ne akadályozza. A pilléreket Greger sen G. és fia budapesti cég most építi, még pedig teljesen modern felszereléssel és berendezéssel; nagy géptelep szolgálja a pneumatikus alapvetést, mely a két mederpillér alatt a Tisza 0 pontja alatt 28 méterig tervezetik; gőzfűtéssel és elektromos világítással ellátott munkaslakások, irodaépületek egész kis falut képeznek; nagy súlyt vet a cég az egészségügyre; a többiőtől távol külön épületben két körterem a szükséges mellék-helyiségekkel, állandóan a munkatérten tartózkodó orvossal állanak rendelkezésre; az esetleg caisson-betegek számára külön szilipakáz van berendezve; a telepen átlag 350 ember dolgozik. Most hat pillér van munkában és mind a hat különböző fazisát mutatja a haladásnak. Az építést most évi augusztusban kezdtek meg és egy év alatt kell bevégezni; a régi rácshidat az új pillérekre valószintleg 1901. őszén tolják rá.

— **Aprójszágok levágása.** A kereskedelemügyi miniszter legutóbbi rendelet bocsátott ki arról, hogy az ipartörvény 25. szakasza olyan értelemben módosul, hogy az apró állatoknak, szárnyasoknak üzletszerűen nagyban való levágása ezután telepengedélyhez lesz kötve. E szerint ezentúl telepengedély nélkül tilos az aprójszágok üzletszerű levágatása.

— **Köri bál.** A szentesi katolikus kör f. hó 20-án táncvigalmat rendez a Petőfi-szálló színház termében, jótékony célra. A bál meghívókat már szétküldték és a rendezőség buzdogn faradoz, hogy ennek a mulatságnak teljes sikert biztosítson.

— **Halálos lőrugas.** Kopa sz István tanyáján f. hó 7-én, a 16 éves Siprikó Imre béres fiú egy lovat jártatott, mely aztan úgy rugta arcon a szerencsétlen fút, hogy eszméletét elvesztve, menten összerogyott. A szegény fút kocsira akarták tenni, hogy gyógykezelés végett behozák a városba. — azonban mire kocsira emelték volna, a szenvedett sérülés következtében meghalt és így csak hulláját szállíthatták be. Az esetről Czukermann Soma dr. kerületi orvos tett hivatalosan jelentést a rendőrkapitányságnak, mely a halálos lőrugas dolgában vizsgálatot indított meg.

— **Szentesi téli vásár.** A téli országos vásárlunk ez évben február 2-án, 3-án és 4-én lesz megtartva és pedig első és második napon a jószágvásár, az áruvásár pedig mind a 3 napon. Vészmentes területekről és vásárra a sertésfelhajtás is szabad.

* **Durator által a cipőlap minden 3-4** héten egyenként ötször oly tartós és vízhatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon

sok takarékos embernek szerző örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nemsokára. Ara 1 és 2 korona. Póstan 1 kor. 20 fillér beklüddése után bérmentve küldi a DURATORGYÁR, Budapest, Lipótkörút 1/b. sz. Kapható azonban mindentől.

Irodalom.

A „Vasárnapi Újság” január 6-iki száma harminc képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Gróf Zichy Géza» (arc képekkel) — »Gróf Zichy Géza mint ember» Dr. Zavory Sándortól. — Költmények: »Téli vers» Léva Józseftől; »Tóth Klara» Calamustól. — Regénytár: »A szentandrási bíró fia» Elbeszélés. Irta Jókai Mór. (Linek Lajos rajzaival). — »A lovagló mester». Elbeszélés az amerikai életből. Irta F. W. Wharton. Angolból fordította S. A. (képekkel). — »Koko» Elbeszélés. Irta Vértési Arnold. »Az új országhaz falfestményei» (képekkel) Dudits Andor és Kriesch Aladár falfestményei után) — »Lakott virágok» — »Lefőzte a bárót» — »Délafrikai képek» (eredeti fényképfelvételekkel a transzvali háborúból). — »Pauli Rikhard» (arc képpel) — »Két fcsimány Innocent Ferenc-től» (képekkel) — »Épület fölcselekés a Márgitszigeten» (képekkel) — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

KÖZGAZDASÁG

Gabonauzlet. Budapesten a határidőpíacon szilárdabb tendencia érvényesült s az ár-folyamok kissé javultak. A kellemesebb irány a készrupeiacról indult ki, ahol a malmok jó vételkedvet tanusítottak s nagyobb tételekért 5, sőt finom árúrt tiz fillérel magasabb árakat is fizettek. A tegnap esti zárlehoz viszonyítva, ma búza aprílisa 2 fillérel, októberre 2 fillérel, rozs aprílisa 3 fillérel javult, míg tengeri, az amerikai fél centes emelkedés dacára, változatlan maradt. Épp úgy változatlan a zab is. Az utolsó 24 óra búza hozatala 25.503 métermazsa. elvitel nem volt. A készrupeiacon a búza a malmokkal jó érdeklődésre talalt. Prompt épp úgy, mint szállitásra szóló ajánlatok könnyen találtak elhelyezést, a kedv szilárdan alakult s az elkölt 36.000 métermazsat 5, részben 7 $\frac{1}{2}$ —10 fillérel magasabb áron adtak. Rozs ausztriai szemlára szintén jobb vételkedvre talalt s 5 fillérel emelkedett. Gyöngye minőségű árú csak nehezebben értékesíthető. Minőség szerint helyben és helybeli paritásra 6.65—7 koronaig jegyzünk prompt szállitással. Kiszáradán 6.45 koronaig, Czeglédén 6.75 koronaig, Kétegyháza 6.90 koronaig fizettek. Takarmányaruban mérsékelt a kínalat; a kedv nyugodt. Helyben 5.60—5.80 K. ig. Kőbányan jobb árúrt 5.90 koronaig jegyzünk. Zabban az irányzat, gyöngye forgalom mellett változatlan Minőség szerint helyben 5.25—5.60 koronaig jegyzünk. Tengeri (új) szintén változatlan; Kőbányan 4.70—4.75 koronaig jegyzünk, decemberre 3.50, januarra 4.60 korona érhető el, budapesti paritásra. Bécsben a tendencia nem változott. Berlinben gyöngülés állott be. Parisban kevés változás történt. Londonban alig volt kereslet. Liverpoolban a búza ara egyenylodca, a tengeri kétnyolcad penniivel emelkedett. Newyorkban a búza részint változatlan, részint egyenylodca centtel drágabb, a tengeri egyenylodca és önyolcad centtel drágabb, Csikagóban a búza változatlan, a tengeri fél és harmnegyed centtel drágabb, decemberre 2 és fél centtel drágabb volt.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1900. május 1-től

H.-M.-Vásárhely — Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 16 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 28 p. éjjel.

Szegvárról indul 8 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkeik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó. 06 p. éjjel.
Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 15 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökéről indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel, 12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza földvárról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkeik 10 ó. 0 p. délelőtt, 3 óra 42 p. és 10 óra 06 p. éjjel.

Szolnok — H.-M.-Vásárhely.

Szolnokról indul 8 óra 55 percok éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 22 p. délután és 5 óra 36 p. délután.
Tisza-Földvárról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 48 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel, 2 óra 44 délután és 7 óra 35 p. este.
Tökéről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 ó. 00 p. este.
Szentesre érkeik 8 óra 22 p. reggel, 3 óra 47 p. délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 47 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 57 p. este.
Szegvárról indul 5 óra 10 p. reggel, 3 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 8 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 05 p. este.
Vásárhelyre érkeik 6 óra 40 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt és 6 óra 57 p. este.

Lapfajtadon és Főszerkesztő: Dr. HATÉPFI FERENCZ

Felölő szerkesztő: BAKFALVI LAJOS.

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a »Függetlenség» 48-as Kossuth köré nagytermében a hó 8-án tánciskolát megnyitottam.

A szülők és ifjúság szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel.

Vereb István.

Szvaton Józsefné

háznál több rendbeli lakás és egy jégverem azonnal kiadó.
Értekezni lehet III. tized 41. sz. alatt.

Bolt-bérbeadás.

Dr. Reis Samu Kossuth-útcai házána a sarokbolthelyiség, pincével együtt f. évi április 24-től bérbeadó.
Értekezhetni ugyanott, a tulajdonossal. 3—1

14524 Csongrád vármegye alispánjától.
alisp. 1900.

Hirdetmény.

A bödi artéri hid javítása alkalmával kiseljeztezt mintegy 114 m.³ fenyőfa gerenda és hosszartú 70 m.³ tölgyfa palincs, és 2 m.³ elhasznált aszphált lemez folyó hó 16 án d. e. 10 órák a helyszínen tartandó szóbeli verseny tárgyalás útján fog eladatni. Ezen versenytárgyalásra az érdeklődők figyelmét azafal hívom fel, hogy részletes felvilágosítás nyeresé céljából a versenytárgyalás megtartá-

sával megbizott Széll Gyula vm. uti biztoshoz forduljanak.

Szentesen 1901 évi január hó 7-én.

Dr. Csató Zsigmond.

alispán.

Meghívás.

A „Szentesi takarékpénztár”

1901. évi január hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor... saját házában

évi rendes közgyűlést tart,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zárólegel betérjesztése a felügyelő bizottság jelentésével, nyereség felosztása s a felmentvények megszavazása.
3. Ügyészi jelentés.
4. Évi költségelőirányzat és leltár bemutatása.
5. Az igazgatóság 232/1900. sz. alatt kelt határozata Sebesy Ferenc s. könyvelő részére 200 kor. pótdíj engedélyezéséről.
6. Az igazgatóság 153/1900. sz. alatt kelt határozata Széll Sándor volt pénztárnoknak nyugdíjazásáról.
7. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az elnökséghez beadotnak.
8. A közgyűlési jkv. hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
9. Aligazgató s egy igazgatótanácsos, esetleg két igazgató tanácsosnak 2 évre leendő választása

Szentes, 1901. január 5-én.

Kiss Zsigmond.

elnök.

Jegyzet: Kivonat az alapszabályok 22. §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes bír szavazattal, ki részvényének, vagy az erről szóló zálogleveleinek az intézet hivatalában való felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyeit a közgyűlés előtti nap délelőtti 12 óráig már megszerezte s részvényeit úgy a rendkívüli mint a rendes közgyűlés előtt legalább 30 nappal a saját nevére jegyzetben átíratta.

Kivonat az alapszabályok 19. §-ából. A közgyűlés tárgyai 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet hivatalos helyiségében kitéve, a részvényesek által megtekinthetők. 2—1

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.

THIRRY A. gyöngyszerész.
vérképző és tápláló valódi

Hämatin-pasztilája

A legmegbízhatóbb szer a vérszegénység, sápadtság és ennek következményei megszüntetésére. Kerülni kell a gyomorirgató, kábitó, nehéz vasborok használatát és csak éren szelíd hatást, könnyen felzívódó pasztillákat kell használni. Minden doboznak el kell látva lenni a készítő aláírásával. A pasztillák védelme érdekében mellétt egy dobozt, bérmentre 4 koronáért kold:

THIRRY A. gyöngyszerész, balzsamgyártó.

Pragrad, Bobitsch-Sauerbrunn mellett.

IV. 5—1.